

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.**

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**

**Building a better
working world**

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A. Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27 K: 2-3-4
34485 Sarıyer/İstanbul TÜRKİYE

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No : 479920
Mersis No: 0-4350-3032-6000017

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.
Banka Meclisi'ne
Ankara

A) Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2020 tarihli bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; kar veya zarar tablosu, özkaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki finansal tablolar, Banka'nın 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na ve ilgili mevzuata (Not I. A. (2)) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim Uluslararası Denetim Standartlarına (UDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili olarak, Muhasebe Meslek Mensupları için Uluslararası Etik Standartları Kurulu tarafından yayımlanan Meslek Mensupları için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile birlikte finansal tabloların bağımsız denetimi için Türkiye'de geçerli olan etik kurallara uygun olarak Banka'dan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Söz konusu hükümler uyarınca etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Diğer Husus

Banka'nın 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait finansal tablolarının tam kapsamlı denetimi başka bir bağımsız denetim şirketi tarafından gerçekleştirilmiş olup, söz konusu bağımsız denetim şirketi 27 Şubat 2020 tarihli tam kapsamlı denetim raporunda olumlu görüş bildirmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Banka yönetimi; finansal tabloların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na ve ilgili mevzuata (Not I. A. (2)) uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Finansal tabloları hazırlarken yönetim; Banka'nın sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Genel Kurul'un Banka'yı tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Banka'nın finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. UDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

UDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Banka'nın iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Banka'nın sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Banka'nın sürekliliğini sona erdirebilir.
- Finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

**Building a better
working world**

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi

A member firm of Ernst & Young Global Limited

12 Şubat 2021
İstanbul, Türkiye

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.**31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇOLAR***(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)*

	Not (Bölüm II)	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2020	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2019
1 ALTIN	1	319.703.047	160.904.576
1.1 Uluslararası Standartta Olan		319.703.047	160.904.576
2 YABANCI PARA BANKNOTLAR		21.578.916	22.336.578
3 YURT DIŞI BANKALAR	2	344.003.969	443.311.532
3.1 YP Menkul Kıymetler		65.180.637	200.924.502
3.2 Mevduat		56.344.226	82.011.234
3.3 Diğer		222.479.106	160.375.796
4 REZERV DİLİMİ POZİSYONU	10	1.197.129	927.191
5 MENKUL KIYMETLER	3	89.499.890	19.407.464
5.1 Devlet İç Borçlanma Senetleri		88.515.589	18.425.984
5.2 Diğer		984.301	981.480
6 PARA POLİTİKASI İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR	3	290.045.954	14.698.176
6.1 Açık Piyasa İşlemleri		99.343.998	11.527.206
6.2 Bankalararası Para Piyasası İşlemleri		190.701.956	3.170.970
7 YURT İÇİ BANKALAR	4	-	-
8 KREDİLER	5	138.487.956	102.640.206
8.1 İç Krediler		138.421.441	102.586.379
8.1.1 Reeskont Kredileri		137.639.820	102.586.379
8.1.2 Diğer Krediler		781.621	-
8.2 Dış Krediler		66.515	53.827
9 İŞTİRAKLER	6	2.587.397	1.760.394
10 SDR TAHSİSATI NEDENİYLE HAZİNE YÜKÜMLÜLÜĞÜ	10	11.372.379	8.808.044
11 DURAN VARLIKLAR (NET)	7	942.523	621.220
12 TAKİPTEKİ ALACAKLAR (NET)	5	-	-
12.1 Takipteki Alacaklar		11.544.249	9.293.902
12.2 Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)		(11.544.249)	(9.293.902)
13 DİĞER AKTİFLER	8	24.576.120	10.597.822
13.1 Uluslararası Standartta Olmayan Altın	1	1.264.079	823.825
13.2 Madeni Para		60.850	122.161
13.3 Gelir Tahakkukları		102.740	86.117
13.4 Diğer		23.148.451	9.565.719
TOPLAM AKTİFLER		1.243.995.280	786.013.203

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.**31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇOLAR***(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)*

	Not (Bölüm II)	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2020	Bağımsız Denetimden Geçmiş 31.12.2019
1 TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR	9	188.369.447	153.362.376
2 PARA POLİTİKASI İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR	3	13.007.785	4.768.788
2.1 Açık Piyasa İşlemleri		11.095	475.137
2.2 Bankalararası Para Piyasası İşlemleri		12.996.690	4.293.651
2.3 Likidite Senetleri		-	-
2.4 Diğer		-	-
3 MEVDUAT	11	853.888.366	488.704.993
3.1 Kamu Sektörü Mevduatı		112.093.991	73.654.995
3.1.1 Hazine, Genel ve Özel Bütçeli İdareler		112.070.461	73.643.384
3.1.2 Diğer		23.530	11.611
3.2 Bankacılık Sektörü Mevduatı		738.902.414	412.597.688
3.2.1 Yurt İçi Bankalar		283.836.190	184.450.124
3.2.1.1 Nakit		247.103.544	175.784.874
3.2.1.2 Teminat		35.132.883	8.665.249
3.2.1.2.1 Nakit		25.124.375	8.462.662
3.2.1.2.2 Altın (Safı Gram)		10.008.508	202.588
3.2.1.3 Altın (Safı Gram)		1.599.763	-
3.2.2 Yurt Dışı Bankalar		135.931.612	34.123.186
3.2.3 Zorunlu Karşılıklar Bloke Hesabı		319.134.612	194.024.378
3.2.3.1 Nakit		242.289.279	153.105.049
3.2.3.2 Altın		76.845.333	40.919.329
3.2.4 Diğer		-	-
3.3 Diğer Mevduat		2.891.961	2.452.310
3.3.1 İşçi Dövizleri		2.574.406	2.137.782
3.3.2 Uluslararası Kuruluşlar		153.496	138.101
3.3.3 Fonlar		163.668	175.870
3.3.4 Diğer		391	557
4 YURT DIŞI BANKALAR	17	26.183.011	11.967.963
5 REZERV DİLİMİ İMKANI	10	1.197.129	927.191
6 SDR TAHSİSATI	10	11.372.379	8.808.044
7 VERGİ YÜKÜMLÜLÜĞÜ	14	9.082.759	11.785.826
7.1 Ödenecek Vergiler		9.006.307	11.743.894
7.2 Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü		76.452	41.931
8 KARŞILIKLAR	13	429.519	452.601
9 SERMAYE VE İHTİYAT AKÇESİ	12	5.956.597	5.557.383
9.1 Ödenmiş Sermaye		25	25
9.2 Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı		46.209	46.209
9.3 İhtiyat Akçesi		5.910.363	5.511.150
10 DEĞERLEME HESABI	15	69.351.880	50.660.801
11 DÖNEM KÂRI		34.497.932	44.732.807
12 DİĞER PASİFLER	16	30.658.476	4.284.430
12.1 Hazine Altınları		26.760.430	-
12.2 Akreditifler		177.113	161.425
12.3 Gider Tahakkukları		174.728	24.390
12.4 Diğer		3.546.205	4.098.615
TOPLAM PASİFLER		1.243.995.280	786.013.203

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.**31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT
KÂR VEYA ZARAR TABLOLARI***(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)*

	Not (Bölüm III)	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01- 31.12.2020	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01-31.12.2019
I - FAİZ GELİRLERİ	1	46.189.979	30.964.836
II - FAİZ GİDERLERİ	2	(7.669.230)	(11.996.210)
III - NET FAİZ GELİRİ/(GİDERİ)		38.520.749	18.968.626
IV - NET KOMİSYON VE HİZMET GELİRİ		4.228.806	772.360
- Komisyon ve Hizmet Geliri		4.303.932	827.391
- Komisyon ve Hizmet Gideri		(75.126)	(55.031)
V - FAİZ DIŞI GELİRLER	3	142.179.286	72.665.391
VI - FAİZ DIŞI GİDERLER	4	(141.892.309)	(36.625.359)
VII- VERGİ ÖNCESİ KÂR {III+IV+V-VI}		43.036.532	55.781.018
VIII - VERGİ GİDERİ	Not 14 (Bölüm II)	(8.538.600)	(11.048.211)
- Vergi karşılığı		(8.530.907)	(11.051.921)
- Ertelenmiş Vergi Geliri / (Gideri)		(7.693)	3.710
IX - NET DÖNEM KÂRI {VII-VIII}		34.497.932	44.732.807

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLER TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLER	31 Aralık 2020				31 Aralık 2019			
	TP	YP	YP	ADET (Bin)	TP	YP	YP	ADET (Bin)
		(Orijinal Para)	(TL Karşılığı)			(Orijinal Para)	(TL Karşılığı)	
		(Bin)	(Bin)			(Bin)	(Bin)	
A. Emanet Kıymetler	317.637.504	251.810	954.408	24	298.703.858	68.297	371.024	70
1. Emanet Olarak Alınan Serbest Menkul Kıymetler	277.667.978	106.288	930.275	-	264.054.069	51.005	338.499	-
2. İşlem Gören Kıymetler Deposu	11.111.625	-	-	8	13.889.529	-	-	55
3. TMSF'nin Gelir Vergisi Stopajından Muaf DİBS Deposu	28.412.495	-	-	-	19.383.210	-	-	-
4. Diğer	445.406	145.522	24.133	16	1.377.049	17.292	32.525	15
B. Teminat Olarak Alınanlar	146.308.815	53.711.408	163.412.233	209	42.840.499	33.694.844	110.396.433	209
1. Döviz ve Efektif Piyasaları Teminatı Alınan Bankaların DİBS Depoları	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Bankalararası Para Piyasası İşlemleri Tahvil Cüzdanı	143.116.114	27.536.925	24.803.143	-	41.719.828	17.103.882	7.295.343	-
3. Diğer	3.192.701	26.174.483	138.609.090	209	1.120.671	16.590.962	103.101.090	209
C. Yedek ve Fersude Banknotlar Deposu	128.832.564	-	-	-	112.816.150	-	-	-
1. Yedek Banknotlar - İdare Merkezi	32.925.665	-	-	-	46.052.165	-	-	-
2. Yedek Banknotlar - Şubeler, Banknot Depoları ve Diğer Birimler	95.906.623	-	-	-	66.763.629	-	-	-
3. Fersude Banknotlar - Şubeler	276	-	-	-	355	-	-	-
D. Diğer	902.510.815	112.643.189	438.436.965	1.512.746	497.325.089	39.027.853	116.293.317	657.675
1. Repo Bloke Hesabı	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Banka Mali ve Repo ile Alınan Tahvil Deposu	156.103.197	-	-	-	27.127.438	-	-	-
3. Müşteri İşlemleri Deposu - Takasbank ve Merkezi Kayıt Kuruluşu	248.345.682	-	-	-	360.999.184	-	-	-
4. Diğer	498.061.936	112.643.189	438.436.965	1.512.746	109.198.468	39.027.853	116.293.317	657.675
E. EMKT Sistemindeki Basılmamış Kıymetler Deposu	793.649.103	-	-	-	657.547.772	-	-	-
TOPLAM (A+B+C+D+E)	2.288.938.801	166.606.407	602.803.606	1.512.979	1.609.233.368	72.790.994	227.060.774	657.954

Bilanço Dışı Yükümlülükler tablosunda yer alan bakiyeler Türk parası, yabancı para ve adet olarak tutulan kıymetlerden oluşmaktadır. Türk parası ve yabancı para kıymetler nominal değerleri üzerinden ve orijinal para birimleri ile, söz konusu kıymetler haricindeki boş kredi mektupları hesap sahiplerinin saklanması talebi ile bıraktıkları kredi mektupları, hizmet armağanı altın ve gümüş madalyonlar ile rozetler, banknot örnekleri, spesimen katalogları, basımı tamamlanmış kullanıma hazır çekler gibi kıymetler ise adet olarak ifade edilmektedir.

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Enflasyon Düzeltilme Farkı	İhtiyat Akçesi	İştirak Değer Artış Fonu (*)	Kıdem Tazminatı Aktüeryal (Kayıp)/Kazanç (*)	Geçmiş Yıllar Kârları / (Zararları) (*)	Net Dönem Kârı	Özkaynaklar Toplam
1 Ocak 2019 Bakiyesi	25	46.209	27.555.927	1.268.899	2.490	56.281.452	-	85.155.002
İştirakler Gerçeğe Uygun Değer Artış/(Azalışı)	-	-	-	260.573	-	-	-	260.573
Kâr Dağıtımı:								
Temettüleri	-	-	-	-	-	(37.539.259)	-	(37.539.259)
- Hazine	-	-	-	-	-	(37.518.596)	-	(37.518.596)
- Diğer Hissedarlar	-	-	-	-	-	(3)	-	(3)
- Çalışanlar	-	-	-	-	-	(20.660)	-	(20.660)
Yedeklere Aktarılan	-	-	18.724.925	-	-	(18.724.925)	-	-
Hazine'ye Ödenen	-	-	(40.769.702)	-	-	-	-	(40.769.702)
Net Dönem Kârı	-	-	-	-	-	-	44.732.807	44.732.807
31 Aralık 2019 Bakiyesi	25	46.209	5.511.150	1.529.472	2.490	17.268	44.732.807	51.839.421
1 Ocak 2020 Bakiyesi	25	46.209	5.511.150	1.529.472	2.490	44.750.075	-	51.839.421
İştirakler Gerçeğe Uygun Değer Artış/(Azalışı)	-	-	-	671.570	-	-	-	671.570
Kâr Dağıtımı:								
Temettüleri	-	-	-	-	-	(39.133.833)	-	(39.133.833)
- Hazine	-	-	-	-	-	(39.109.540)	-	(39.109.540)
- Diğer Hissedarlar	-	-	-	-	-	(3)	-	(3)
- Çalışanlar	-	-	-	-	-	(24.290)	-	(24.290)
Yedeklere Aktarılan	-	-	5.576.195	-	-	(5.576.195)	-	-
Hazine'ye Ödenen	-	-	(5.349.978)	-	-	-	-	(5.349.978)
Net Dönem Kârı	-	-	-	-	-	-	34.497.932	34.497.932
Diğer (**)	-	-	172.996	-	-	-	-	172.996
31 Aralık 2020 Bakiyesi	25	46.209	5.910.363	2.201.042	2.490	40.047	34.497.932	42.698.108

(*) Bilançoda diğer pasifler içerisinde gösterilmektedir. (Bkz. Not II.16)

(**) TCMB Kanunu'nun 59. Maddesi gereğince ihtiyaç akçesi içerisinde yer alan hususi ihtiyatlara transfer edilmiş zamanaşımına uğrayan banknotları ifade etmektedir.

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT KÂR DAĞITIM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01 - 31.12.2020 (*)	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01 - 31.12.2019 (**)
A. DÖNEM KÂRININ DAĞITIMI		
1. Dönem Kârı	43.036.532	55.781.018
2. Ödenecek Vergi ve Yasal Yükümlülükler	(8.538.600)	(11.048.211)
- Kurumlar Vergisi (Gelir Vergisi)	(8.530.907)	(11.051.921)
- Gelir Vergisi Kesintisi	-	-
- Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler	(7.693)	3.710
NET DÖNEM KÂRI	34.497.932	44.732.807
3. Geçmiş Dönem Kar / (Zararı)	40.047	17.268
4. İhtiyat Akçeleri	-	5.576.195
5. Bankada Bırakılması ve Tasarrufu Zorunlu Yasal Fonlar	-	-
DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KÂRI		
6. Hissedarlar Hissesi	-	3
7. Memurlara Temettü	-	24.290
1211 SAYILI TCMB KANUNU UYARINCA T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI ("HAZİNE")'NA ÖDENECEK TUTAR	-	39.109.540

(*) Banka'nın 2020 yılı net dönem kârının dağıtımına ilişkin olarak finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla Banka Meclisi tarafından alınmış bir karar bulunmamaktadır. Ancak kurumlar vergisi karşılığının hesaplanmasında memurlara iki maaş temettü ödeneceği varsayımı dikkate alınmıştır. 2020 yılı net dönem kârının dağıtımı 2021 yılı içerisinde yapılacak Genel Kurul'da alınacak karar ile kesinleşecektir.

(**) 20 Ocak 2020 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Olağanüstü Genel Kurul toplantısında kâr payı avansı ödenmesine karar verilmiş ve ilgili mevzuat çerçevesinde 35,2 milyar TL kar payı avansı tutarı ve 2018 yılı kârından ayrılan ihtiyat akçesinin tamamı 5,3 milyar TL hissedarlara dağıtılmıştır.

2020 yılında yapılan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Olağan Genel Kurul toplantısını müteakip dağıtılan kâr payı avansı mahsup edildikten sonra kalan 3,9 milyar TL temettü hissedarlara dağıtılmıştır.

Banka'nın yıllık safi kârının %6'sı hissedar ilk kâr hissesi olarak hissedarlara, kalan miktarın %5'i iki aylık maaş tutarını geçmemek şartıyla çalışanlara ve %10'u ihtiyat akçesine aktarılır. Hisse senetlerinin nominal tutarı üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kar hissesi dağıtıldıktan sonra kalan tutar Hazine'ye aktarılır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.**31 ARALIK 2020 VE 2019 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT
NAKİT AKIŞ TABLOLARI***(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)*

	Not (Bölüm II. III. IV)	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01-31.12.2020	Bağımsız Denetimden Geçmiş 01.01-31.12.2019
Faaliyetlerde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Net dönem kârı		34.497.932	44.732.807
Düzeltilmeler:			
Duran varlıklar amortisman ve itfa giderleri	III. 4	95.280	65.259
Kıdem tazminatı karşılığı	II. 13	35.103	40.896
Net faiz geliri		(38.520.749)	(18.968.626)
Temettü geliri	III. 3	-	(14.429)
Net komisyon geliri		(4.228.806)	(772.360)
Vergi gideri/(geliri)	II. 14	8.538.600	11.048.211
Finansal varlıklar değer (artış)/azalışı, net		(1.660.166)	4.021.417
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan (kâr)/zarar		15	(980)
Diğer		7.710.263	(12.506.121)
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişiklik öncesi faaliyet kârından sağlanan nakit akımları		6.467.472	27.646.074
Faaliyetlerle ilgili varlık ve yükümlülüklerdeki değişim:			
Altın mevcudundaki değişim		(123.881.017)	(58.006.148)
Menkul kıymetlerdeki değişim		27.576.206	(61.486.829)
Verilen kredi ve avanslardaki net değişim		(20.554.757)	(16.282.193)
Diğer varlıklardaki net değişim		(28.596.361)	(23.610)
Tedavüldeki banknotlardaki net değişim		35.007.071	21.100.654
Para politikası işlemlerinden borçlardaki değişim		8.238.997	(8.806.745)
Mevduattaki net değişim		252.157.647	37.294.754
Diğer yükümlülüklerdeki net değişim		93.621.843	1.249.884
Ödenen vergiler		(8.804.092)	(10.084.900)
Ödenen kıdem tazminatları	II. 13	(58.185)	(4.956)
Alınan faizler		45.724.882	30.861.206
Ödenen faizler		(7.689.746)	(11.374.852)
Alınan komisyonlar		4.303.932	827.391
Ödenen komisyonlar		(75.126)	(55.033)
Faaliyetlerden sağlanan nakit, net		283.438.766	(47.145.303)
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Duran varlık alımları		(443.898)	(153.693)
Duran varlık satışlarından elde edilen nakit		27.314	10.173
Alınan temettü	III. 3	-	14.429
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(416.584)	(129.091)
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Ödenen temettüler		(39.133.833)	(37.539.259)
Hazine'ye ödenen ihtiyat akçesi		(5.349.978)	(40.769.702)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(44.483.811)	(78.308.961)
Döviz kurlarındaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		72.006.322	36.957.385
Nakit ve nakit benzerlerindeki değişim		310.544.693	(88.625.970)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	IV. 1	279.506.619	368.132.589
Dönem Sonundaki Nakit ve Nakit Benzeri Değerler	IV. 2	590.051.312	279.506.619

İlişikteki notlar, bu finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

A. Cari döneme ilişkin dipnot ve açıklamalar

- (1) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2020 tarihli ilişikteki finansal tabloları Bütçe ve Finansal Raporlama Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmış olup; Banka Meclisi ve Genel Kurul söz konusu finansal tabloları değiştirme yetkisine sahiptir.
- (2) **Bankaca uygulanan temel muhasebe politikalarının detaylı olarak açıklanması:**

Finansal tabloların hazırlanmasındaki esaslar ile ekli finansal tabloların bir parçası olan muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

i. Finansal Tablo Hazırlanma Esasları

Banka, muhasebe kayıtlarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, Vergi Mevzuatı ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na ("TCMB Kanunu") uygun olarak Türk Lirası cinsinden tutmakta ve finansal tablolarını da söz konusu kanunlar ve düzenlemeler dikkate alınarak hazırlanan aşağıdaki muhasebe politikalarına göre hazırlamaktadır. TCMB Kanunu'nun 57. ve 58. maddeleri gereğince Banka'nın hesap dönemi takvim yılıdır. Banka, her takvim yılı sonu itibarıyla düzenleyeceği bilanço, kâr ve zarar hesabı ile yıllık faaliyet raporunu Genel Kurul'un iştirakinden evvel Cumhurbaşkanlığı'na tevdi eder ve bilançosunu Resmi Gazete'de yayımlar.

ii. Uygulanan Muhasebe İlkeleri

İlişikteki finansal tabloların hazırlanmasında uygulanan başlıca muhasebe ilkeleri aşağıda belirtilmiştir:

a. Gelir ve Giderlerin Muhasebeleştirilmesi

Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz gelirleri ve giderleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Etkin faiz yöntemi, finansal varlık veya yükümlülüğün itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin veya giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlık veya yükümlülüğü tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Banka'nın yurt içi ve yurt dışı bankalar, Hazine, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile muhtelif kişi ve kuruluşlarla olan işlemlerinden dolayı tahsil ettiği ya da ödediği komisyon ve hizmet geliri ve gideri, tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir ve gider olarak muhasebeleştirilmektedir. Tahsilatı veya ödenmesi bir sonraki dönemde gerçekleşecekler için gelir ve gider tahakkukları yapılmaktadır. Komisyon ve hizmet gelir ve giderleri niteliklerine göre tahakkuk esasına göre veya tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider yazılarak muhasebeleştirilmektedir.

Gerçeğe uygun değer (GUD) farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıkların elde etme maliyetleri ile GUD'ları arasındaki fark, swap GUD farkları, TL uzlaşmalı döviz işlemleri değer artış ve azalışları, altın ve yabancı para alım satım gelir/giderleri ile genel giderler; faiz dışı gelirler/giderler kalemi içerisinde takip edilmektedir.

Altın ve yabancı para alım satım gelir/giderlerinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi kullanılmaktadır. Para takası anlaşmalarında kullanımlardan kaynaklanan faiz gelir/gideri ortalama maliyete dahil edilmektedir.

Peşin ödenen giderler dönemsel ilkesi gereğince aylık giderleştirilmektedir.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

a. Gelir ve Giderlerin Muhasebeleştirilmesi (devamı)

TCMB Kanunu'nun 23 Temmuz 2010 tarih ve 6009 sayılı Kanun ile değiştirilen 61. maddesi uyarınca Türk Lirası'nın yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle Banka'nın aktif ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altının değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler bilançoda geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir.

Söz konusu değerlendirme hesabı kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınmamaktadır. Döviz ve efektif alım satım işlemlerinden kaynaklanan kur farkları gerçekleştikleri tarih itibarıyla kâr veya zarar tablosu içerisinde yer almaktadır.

b. Yabancı Para Cinsinden İşlemler

Banka'nın yabancı para cinsinden gerçekleştirdiği işlemler işlem tarihindeki kurlar üzerinden Türk Lirası'na çevrilmektedir. Finansal tabloların hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan varlık ve yükümlülük hesapları raporlama tarihindeki cari döviz ve efektif alış kurları esas alınarak Türk Lirası'na çevrilmektedir.

Yukarıda a. maddesinde açıklandığı üzere TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince, gerçekleşmemiş kur farkı gelir ve giderleri Banka'nın bilançosunun aktif ve pasifinde "Değerleme Hesabı" kaleminde izlenmektedir. Bu gelir ve giderlerin gerçekleşmesi halinde, gerçekleşen tutarlar kâr ve zarar hesaplarına aktarılmaktadır.

c. Altın Rezervi

Banka'nın altın rezervleri, Banka kasasında, yurt dışı bankalarda ve Borsa İstanbul ("BİST") nezdinde tutulan uluslararası standartta olan ve Banka kasasında tutulan uluslararası standartta olmayan altınlardan oluşmaktadır. Rezerv yönetimi politikası kapsamında yurt dışındaki altınlar serbest depolarda tutulmaktadır. Zorunlu karşılık tesisi için bankalar ve finansman şirketleri tarafından yatırılan altınlar da yurt dışı bankalar ve BİST nezdinde takip edilmektedir. Banka, altın rezervlerinin yönetimine ilişkin olarak, doğrudan alım ve satım işlemleri, altın muhafaza hesapları, vadeli altın depo işlemleri, altın karşılığı döviz ve döviz karşılığı altın swapları, yurt içinde bankalarla yapılan altın karşılığı swap işlemleri, lokasyon swapları ve fiziki altın nakil işlemleri ve benzeri işlemleri yapabilmektedir.

Altın, alım tarihinde geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Gerçeğe uygun değer haftanın ve ayın son iş gününde Londra Altın Borsası'nda açıklanan son gün saat 10:30'da kote edilen altın fiyatı (2019: Londra Altın Borsası'nda açıklanan son gün saat 10:30'da kote edilen altın fiyatı) (2020: 1.891,10 ABD doları / 2019: 1.523,00 ABD doları) ve 1 ons altın = 31,1035 gram esas alınarak hesaplanmakta, bu değerleri üzerinden günlük olarak Türk Lirası'na çevrilerek bilançoda gösterilmektedir. Altının hem fiyat hem kur farkı değişiminden kaynaklanan gerçeğe uygun değer değişiklikleri gerçekleşmemiş kazanç ya da kayıp olarak TCMB Kanunu'nun 61. maddesi gereğince "Değerleme Hesabı"nda takip edilmektedir. Gerçekleşen kazanç ya da kayıplar kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

31 Aralık 2020 itibarıyla değerlemeye esas altın kuru 13.882 TL/ons (31 Aralık 2019: 9.047 TL/ons)'dur.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

d. Finansal Araçlar

Likidite yönetimi ve rezerv yönetimi amacıyla tutulan Türk Lirası ve yabancı para menkul kıymetler Gerçeğe Uygun Değeri ("GUD") farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklardır. GUD farkı kâr veya zarar yansıtılan finansal varlıklar, kayda alınmalarının ardından ay sonları itibarıyla GUD'ları ile değerlemeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. GUD farkı kâr veya zarar yansıtılan finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

▪ *Menkul Kıymetler*

Banka'nın menkul kıymetleri TCMB Kanunu'nun açık piyasa işlemleri ile ilgili 52. maddesine ve dövizle ilgili işlemlere ilişkin 53. maddesine dayanılarak, TCMB'nin kendi nam ve hesabına satın aldığı menkul kıymetlerden oluşmaktadır. Bu menkul kıymetler bilançoya ilk olarak işlem maliyetleri de dahil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılmaktadır. Kayda alınmalarının ardından gerçeğe uygun değerleri ile değerlemeye tabi tutulmasından oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Elde etme maliyeti ile gerçeğe uygun değerlerine göre değerlendirilmiş değerleri arasındaki farklar bilançoda "3. Yurt Dışı Bankalar / 3.1 YP Menkul Kıymetler" ve "5. Menkul Kıymetler" kalemlerine yansıtılmaktadır.

Gerçeğe uygun değer, BİST'te aynı gün valörlü işlemler için oluşan ağırlıklı ortalama fiyat, bu fiyatların bulunmaması durumunda ise, ilgili menkul kıymetlerin Banka'nın Resmi Gazete'de günlük olarak açıkladığı fiyatları üzerinden hesaplanmaktadır. Yabancı para menkul kıymetler, ay sonları itibarıyla ilgili uluslararası piyasalarda oluşan kapanış fiyatları üzerinden hesaplanan gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Menkul kıymetlerin elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

▪ *Açık Piyasa İşlemleri - Geri Satım Vaadiyle Alım İşlemleri*

Türk Lirası cinsinden menkul kıymetlerin geri satım vaadiyle alım işlemleri Banka'nın yürüttüğü açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Geri satım vaadiyle alım işlemleri, teminat karşılığı verilen kredi şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Nakit alacaklar, işlem tarihinde verilen tutar kadar, aktifte "6. Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar / 6.1 Açık Piyasa İşlemleri" kaleminde gösterilirken, teminat olarak alınan menkul kıymetler nazım hesaplarda takip edilmektedir. Bankalardan alınan faizler etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede geri satım vaadiyle alım işleminden doğan faiz geliri kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *Açık Piyasa İşlemleri - Geri Alım Vaadiyle Satım İşlemleri*

Geri alım vaadiyle satım işlemleri, teminat karşılığı alınan mevduat şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Teminat olarak verilen menkul kıymetler bilançonun aktifinde "5. Menkul Kıymetler" içerisinde gösterilirken, nakit borçlar, işlem tarihinde alınan tutar kadar, pasifte "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar / 2.1 Açık Piyasa İşlemleri" başlığı altında takip edilmektedir. Bankalara ödenecek faiz etkin faiz yöntemi kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede geri alım vaadiyle satım işlemi için ödenen faiz gideri, kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

d. Finansal Araçlar (devamı)

▪ *TL Depo Karşılığı Döviz Depo İşlemleri*

Verilen döviz depo bilançonun aktifinde "7. Yurt İçi Bankalar" kaleminde, alınan TL depo bilançonun pasifinde "2. Para Politikası İşlemlerinden Borçlar/ 2.4 Diğer" kaleminde takip edilmektedir. Döviz depolarından tahsil edilen faiz ve TL depolara ödenen faiz, "etkin faiz yöntemi" kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede işlemde doğan faiz geliri ve işlem için ödenen faiz gideri kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *TL Uzlaşmalı Vadeli Döviz Satış İşlemleri*

Valör tarihinde döviz satış taahhüdü ile TL alacaklar nazım hesaplarda muhasebeleştirilmekte, ay sonlarında GUD artışları/azalışları bilançoda "13. Diğer Aktifler / 13.4 Diğer" / "12. Diğer Pasifler/ 12.4 Diğer" kalemlerinde ve kâr/zarar tablosunda takip edilmekte, vadede işlemde doğan kur farkına ilişkin TL ödemeleri/tahsilatları kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

BİST VİOP Nezdinde TL Uzlaşmalı Vadeli Döviz Alım-Satım İşlemlerinde ise, sözleşmelerin değer artış ve azalışları günlük olarak kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *Para Takası İşlemleri*

Para takası anlaşmasına konu olan YP borçlar ve TL alacaklar valör tarihinde nazım hesaplarda muhasebeleştirilmekte, bilançonun aktifinde "3. Yurt Dışı Bankalar / 3.3 Diğer" ve pasifinde "3. Mevduat/ 3.2 Bankacılık Sektörü Mevduatı / 3.2.2 Yurt Dışı Bankalar" kalemlerinde takip edilmektedir. Para takası anlaşması çerçevesinde yapılan kullanımlardan tahsil edilen ve ödenen faiz "etkin faiz yöntemi" kullanılarak ay sonlarında tahakkuk ettirilmektedir. Vadede tahsil edilen/ödenen faiz kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *Swap İşlemleri*

TCMB ve BİST nezdinde yapılan swap işlemlerinin valör tarihinde ilgili kıymetlerin (TL, döviz, altın) alışı/satışı gerçekleştirilir. Valör tarihinde alış/satış taahhüdü ile borçlar/alacaklar nazım hesaplarda muhasebeleştirilmektedir. Ay sonlarında GUD artışları/azalışları bilançoda "13. Diğer Aktifler / 13.4 Diğer" / "12. Diğer Pasifler / 12.4 Diğer" kalemlerinde ve kâr/zarar tablosunda takip edilmekte, vadede işlemde doğan kâr/zarar ve faiz gelir/giderine ilişkin tutarlar kâr/zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

d. Finansal Araçlar (devamı)

▪ *Krediler ve değer düşüklüğü karşılığı*

Banka tarafından verilen krediler, borçluya para sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ilk olarak elde etme maliyetinden kayda alınmaktadır. Kayda alınmalarını takiben "etkin faiz oranı" yöntemi kullanılarak itfa edilmiş bedelleri ile ölçülmektedir. Verilen bütün kredi ve avanslar, nakdin borçluya transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır.

Kredilerin, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması ve finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması durumunda krediler itfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır.

İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen krediler ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *Değer Düşüklüğü*

Banka, değer düşüklüğü karşılıklarının hesaplanmasında beklenen kredi zararları modelini uygulamaktadır. Beklenen kredi zarar tahmini tarafsız, olasılıklara göre ağırlıklandırılmış ve geçmiş olaylar, mevcut şartlar ve gelecekteki ekonomik şartlara ilişkin tahminler hakkında desteklenebilir bilgiler içermektedir.

Beklenen kredi zararı modeli, itfa edilmiş maliyetiyle ya da gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklara ve ek olarak, borçlanma senetleri, sözleşme varlıkları, kredi taahhütleri ve finansal garanti sözleşmelerine uygulanır.

Beklenen kredi zararı, bir finansal aracın ömrü boyunca krediden beklenen zararların tahmini olmakla birlikte, ölçüm için aşağıdaki hususlar önem taşımaktadır:

- 1) Olası sonuçların aralıkları değerlendirilerek belirlenen tarafsız ve olasılık ağırlıklı miktar
- 2) Paranın zaman değeri
- 3) Geçmiş olaylar ile birlikte geleceğe ilişkin ekonomik koşullardaki tahminlerin operasyonel açıdan aşırı maliyet olmadan sunulması ve desteklenebilir bilgiler olması

12 Aylık beklenen kredi zararları, (raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde veya bir finansal aracın ömrü 12 aydan kısa ise daha kısa bir süre içinde) ömür boyu beklenen kayıp hesaplamasının bir parçasıdır.

Beklenen kredi zararı modelinin ana ilkesi, finansal araçların kredi kalitesinde bozulma veya iyileşmenin genel görünümünü yansıtabilmektedir. Zarar karşılığı veya karşılık olarak bilinen beklenen kredi zararının miktarı, kredi bozulmasının derecesine göre değişmektedir. Genel yaklaşıma göre iki ölçüm bulunmaktadır:

- i. 12 aylık Beklenen Zarar (1. Aşama), kredi kalitesinde önemli bir bozulma olmadıkça tüm varlıklar için geçerlidir.
- ii. Ömür boyu Beklenen Zarar (2. ve 3. Aşama), kredi riskinde önemli bir artış meydana geldiğinde uygulanır.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

d. Finansal Araçlar (devamı)

▪ *Değer Düşüklüğü (devamı)*

Beklenen kredi zararı hesaplamasında aşağıdaki parametreler kullanılmaktadır:

- Temerrüt Olasılığı: Kredinin ilgili vadede temerrüde düşme olasılığını ifade etmektedir. Temerrüt olasılığı hesaplamasında kredi derecelendirme kuruluşlarının geçiş matrisi verileri kullanılmaktadır.
- Temerrüt Halinde Kayıp: Temerrüt halinde kayıp, kredinin temerrüde düşmesi durumunda neden olacağı ekonomik kaybı oransal olarak ifade etmektedir.
- Temerrüt Tutarı: Nakdi krediler için risk bakiyesini ifade etmektedir.

▪ *Temerrüt Tanımı*

Banka tarafından aşağıdaki koşullarda borçlu temerrüde düşmüş (3.Aşama) olarak değerlendirilmekte ve temerrüde düşmüş krediler ömür boyu değer düşüklüğü uygulamasına tabi tutularak 3. Aşama olarak sınıflandırılmaktadır:

- 1) Karşı tarafın finansal yapısındaki bozulmalar ve ekonomik koşullar
- 2) Yönetim tarafından uygun görülen diğer tarafsız kriterler
- 3) Borçlunun 90 gün üzerinde gecikme gün sayısına sahip olması

▪ *Kredi Riskinde Önemli Derece Artış Tanımı*

Gelecekte ödeme sorunu beklenmeyen ve kredi borçlusunun kredi değerliliğinde zayıflama tespit edilmeyen krediler on iki aylık kredi değer düşüklüğü uygulamasına tabi krediler olarak 1. Aşama altında sınıflandırılır.

Borçluların borç ödeme veya nakit akışlarında olumsuz gelişmeler gözlemlenen, kredi sözleşmesinin şartlarının (anapara ve / veya faiz ödemeleri gecikme gün sayısının 30 günden fazla olması) yerine getirilmesinde sorunlar olan ve borç alan tarafın kredi riskinin önemli ölçüde arttığı tespit edilen krediler beklenen ömür boyu kredi zararı karşılığının uygulanmasına tabi krediler olarak 2. Aşama altında sınıflandırılır.

Dönem içinde ayrılan karşılıklar ilgili dönemin kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. Yasal işlemlerin tamamlandığı ve alacakların tahsil edilemeyecek olduğunun belirlendiği tarihte, krediler, finansal tablolardan çıkarılır. Önceki dönemlerde karşılık ayrılmış olan verilen kredi ve avansların tahsil edilmesi durumunda söz konusu tutar dönem içinde ayrılan kredi risk karşılığından indirilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

d. Finansal Araçlar (devamı)

▪ *İştirakler*

Banka, Uluslararası Ödemeler Bankası ("BIS"), Dünya Bankalararası Finansal Telekomünikasyon Kuruluşu ("SWIFT"), Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu'na ("IILM") ve Bankalararası Kart Merkezi'ne yaptığı yatırımlarını bilançosunda iştirak olarak sınıflandırmaktadır.

İştirakler ilk olarak işlem maliyetleri ile kaydedilmektedir. Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde iştirakler, Banka tarafından yapılan geri dönülemez tercihle gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık olarak sınıflandığından gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir.

Banka'nın elinde bulundurduğu BIS hisselerinin gerçeğe uygun değeri Banka'nın BIS'in net varlıkları üzerindeki hakkının %70'i olarak hesaplanmakta ve yıl sonundaki TL/SDR kuru ile TL'ye çevrilmiştir. Söz konusu değerlendirme yöntemi BIS hisselerinin alım ve satım işlemlerindeki fiyatın belirlenmesinde kullanılan yöntemdir.

Banka'nın elinde bulundurduğu SWIFT hisselerinin gerçeğe uygun değeri SWIFT'in kendi açıkladığı hisse başı değer kullanılarak hesaplanmaktadır.

Gerçeğe uygun değer değişikliklerinden kaynaklanan gelir ve giderler, diğer pasifler altında takip edilmektedir. İştiraklere ilişkin temettüler temettü alma hakkının oluştuğu dönemde kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

▪ *Finansal Yükümlülükler*

Finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedeli esas alınarak muhasebeleştirilmektedir.

e. Tedavüldeki Banknotlar

TCMB Kanunu'nun 4. maddesi ile Türkiye'de banknot ihraç etme yetkisi sadece Banka'ya verilmiştir. TCMB Kanunu'nun 36. maddesi gereğince tedavüle çıkarılan banknot miktarı Banka bilançosunda pasifte "1. Tedavüldeki Banknotlar" kaleminde gösterilmektedir. Banka, tedavülde bulunan banknotları gerekli gördüğü zaman yeni banknotlarla değiştirebilmektedir. Tedavüldeki banknotlar, finansal tablolarda banknotların nominal değerleriyle gösterilmektedir.

Banka'nın banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları "13. Diğer Aktifler" kalemi altında maliyet bedeli ile izlenmektedir. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotlar Banka'nın yedek deposuna aktarıldığında giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; doğrudan maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir.

TCMB Kanunu'nun 59. Maddesi gereğince zamanaşımına uğrayan banknotlar ihtiyaç akçesi içerisine kayıt edilmektedir.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

e. Tedavüldeki Banknotlar (devamı)

▪ *Tedavülden Kaldırılan Banknotlar - Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası*

5 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2005 tarihinde tedavüle çıkarılan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş'ta yer alan "Yeni" ibarelerinin 1 Ocak 2009 tarihinde kaldırılmasına karar verilmiş ve Türk Lirası banknotlar aynı tarih itibarıyla tedavüle çıkarılmıştır. Buna göre, Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2009 ve 31 Aralık 2009 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Yeni Türk Lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresi 31 Aralık 2009 günü sona ermiştir.

f. Duran Varlıklar

Duran varlıklar, arsalar, binalar, demirbaşlar, taşıtlar ve yazılım ürünlerinden oluşmaktadır.

Duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman, itfa payı ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilir.

İnşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete inşa sırasında ödenen yasal harçlar da dahil edilir. Bu tür varlıklar kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulur.

Arsalar ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman ve itfaya tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kâr/zarar tablosuna dahil edilir.

Duran varlıkların amortisman oranları aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	%2 - 6
Demirbaşlar ve taşıtlar	%2 - 100
Özel maliyet bedelleri	%10 - 20
Yazılım	%6 - 100

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

g. Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılıklar aynı zamanda TCMB Kanunu'nun 59'uncu maddesi gereğince gelecek yıllarda doğabilecek riskleri karşılamak üzere ayrılan dahili kıymet yollama sigorta karşılıkları ile emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı karşılığını ve vergi karşılığını içermektedir.

▪ *Emekli İkramesi ve Kıdem Tazminatı Karşılığı*

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Tüm aktüeryal kayıp ve kazançlar kâr veya zarar hesaplarına yansıtılmadan diğer pasifler içerisindeki aktüeryal kayıp/kazanç hesabı altında izlenmektedir.

h. Vergiler

Banka Türk Vergi mevzuatı gereğince kurumlar vergisine tabidir. Banka ayrıca sorumlu sıfatıyla Gelir Vergisi Stopajı yapmakta, mükellef sıfatıyla da Gelir Vergisi ödemektedir.

5520 sayılı "Kurumlar Vergisi Kanunu" 21 Haziran 2007 tarihli ve 26205 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun'un 32. maddesine göre kurumlar vergisi oranı 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren %20 olarak belirlenmiştir. Kurumlar vergisi oranı, Banka'nın ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında ve 1211 Sayılı TCMB Kanunu'nda yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

5 Aralık 2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı Kanun'un 91. maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 10'uncu madde uyarınca; 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerinde elde edilecek kurum kazançları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye yükseltilmiştir. Cari dönem vergi borcu, peşin ödenen vergiler ile netleştirildikten sonraki tutar olarak ödenir. Repo-ters repo gelirleri üzerinden kesilen ve geçici vergiden mahsubu yapılan vergi tutarları ile ödenmiş olan geçici vergi tutarları bilançoda "13. Diğer Aktifler / 13.4 Diğer" kaleminde izlenmektedir.

Kurumlar vergisi oranındaki değişiklik dışında, taşınmazların satışından doğan kazançlara uygulanan %75'lik istisna oranı %50'ye indirilmiş olup ilgili varlıkların yeniden değerlendirilmesi durumunda ortaya çıkan geçici farklar üzerinden hesaplanacak ertelenmiş vergiye uygulanacak vergi oranı, ilgili taşınmazın defter değerinin satış yolu ile geri kazanılması durumunda %5 yerine %10 olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Finansal tablolarda yer alan gelir vergileri, ilgili dönemin vergisi ile ertelenmiş vergilerdeki değişimi içermektedir.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

**I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR
(Devamı)**

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre ve yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. TCMB Kanunu 61. Madde gereği kurumlar vergisi matrahına konu olmayan "Değerleme Hesabı" üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamaktadır.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, söz konusu geçici farklılıkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında finansal tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi varlığı, gelecek dönemlerde vergi avantajının sağlanmasının olası olduğu durumlarda muhasebeleştirilir. Bu varlıktan yararlanılamayacağını anlaşıldığı oranda ise ilgili varlıktan tenzil edilerek karşılık ayrılır.

2020 sonrası dönemler için Kurumlar Vergisi oranı tekrar %20'ye getirilmiş olması sebebiyle, 31 Aralık 2020 itibarıyla Ertelenmiş Vergi hesaplaması için de %20 oranı kullanılmıştır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercileri tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi durumunda mahsup edilir.

i. Saklama İşlemleri

Çeşitli kişi ve kuruluşlara ait emanete alınan varlıklar, saklama amacıyla elde tutulduklarından nazım hesaplarda izlenmektedir.

j. Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Mali Tabloların Düzeltilmesi

Mali durum değerlendirmesine imkan vermek üzere, Banka'nın finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Banka önceki dönem finansal tablolarında herhangi bir sınıflama yapmamıştır.

k. Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Banka'nın cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak düzeltilir ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Banka'nın cari yıl içerisinde tespit ettiği önemli bir muhasebe hatası olmamıştır.

l. Muhasebe politikalarında değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(3) Cari dönemde muhasebe politikalarında yapılan değişiklikler ve bunun parasal etkileri:

Cari dönemde muhasebe politikalarında değişiklik bulunmamaktadır.

(4) Muhasebenin temel varsayımları olarak nitelenen işletmenin sürekliliği, dönemsellik ve tutarlılık kavramlarının Banka için geçerliliği:

Bu finansal tablolar muhasebenin temel ilkelerinden işletmenin sürekliliği, dönemsellik ve tutarlılık ilkelerine göre, Banka'nın faaliyetlerini gelecek dönemlerde kesintiye uğramadan sürdürebileceği varsayımıyla hazırlanmıştır.

(5) Bilançonun hazırlanmasında esas alınan değerlendirme kuru ile bilanço tarihinden önceki son beş iş günü itibarıyla Banka tarafından ilan edilen Avro ve ABD Doları döviz alış kurlarının dökümü (döviz kuru bilgileri tam TL olarak sunulmaktadır):

a. Banka "Yabancı Para Evalüasyon Kuru"

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
(1 Avro = TL)	9,0079 TL	6,6506 TL
(1 ABD Doları = TL)	7,3405 TL	5,9402 TL

b. Bilanço tarihindeki ve bundan önceki son 5 iş günü itibarıyla Banka tarafından ilan edilen Avro ve ABD doları döviz alış kurlarının dökümü:

Bilanço Tarihindeki Döviz Alış Kuru	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Avro	9,0079 TL	6,6506 TL
ABD Doları	7,3405 TL	5,9402 TL

Bilanço Tarihinden Önceki (Avro)	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
1. Günün Döviz Alış Kuru	9,0079 TL	6,6506 TL
2. Günün Döviz Alış Kuru	9,0697 TL	6,6117 TL
3. Günün Döviz Alış Kuru	9,1370 TL	6,5759 TL
4. Günün Döviz Alış Kuru	9,2037 TL	6,5755 TL
5. Günün Döviz Alış Kuru	9,2948 TL	6,5773 TL

Bilanço Tarihinden Önceki (ABD Doları)	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
1. Günün Döviz Alış Kuru	7,3405 TL	5,9402 TL
2. Günün Döviz Alış Kuru	7,4063 TL	5,9370 TL
3. Günün Döviz Alış Kuru	7,4738 TL	5,9302 TL
4. Günün Döviz Alış Kuru	7,5517 TL	5,9293 TL
5. Günün Döviz Alış Kuru	7,6190 TL	5,9364 TL

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(6) Bilançoda yer alan ve aşağıda belirtilen döviz varlık ve yükümlülüklerin TL tutarlarına bu tutarların ABD Doları karşılıklarına ve yabancı para pozisyonu tutarına ilişkin bilgiler:

	<u>31 Aralık 2020</u>		<u>31 Aralık 2019</u>	
	Bin TL	Milyon ABD Doları	Bin TL	Milyon ABD Doları
<u>I-Döviz Varlıkları</u>				
1) Altın	319.703.047	43.553	160.904.576	27.087
2) Yabancı Para Banknotlar	21.578.916	2.940	22.336.578	3.760
3) Yurt Dışı Bankalar	344.003.969	46.864	443.311.532	74.629
4) Rezerv Dilimi Pozisyonu	1.197.129	163	927.191	156
5) Menkul Kıymetler	-	-	-	-
6) Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	-	-	-	-
7) Yurt İçi Bankalar	-	-	-	-
8) Krediler	127.976.126	17.434	102.640.206	17.279
9) İştirakler	2.496.854	340	1.760.394	296
10) SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	11.372.379	1.549	8.808.044	1.483
11) Duran Varlıklar (Net)	-	-	-	-
12) Takipteki Alacaklar (Net)	-	-	-	-
13) Ertelenmiş Vergi Varlığı	-	-	-	-
14) Diğer Aktifler	10.371	1	857.259	145
Toplam Döviz Varlıkları	828.338.791	112.844	741.545.780	124.835
<u>II-Döviz Yükümlülükleri</u>				
1) Tedavüldeki Banknotlar	-	-	-	-
2) Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	-	-	-	-
3) Mevduat	618.623.320	84.276	405.436.314	68.253
a) Kamu Sektörü	70.731.827	9.636	40.794.985	6.868
b) Bankacılık Sektörü	545.316.788	74.289	362.503.496	61.025
c) Diğer	2.574.705	351	2.137.833	360
4) Yurt Dışı Bankalar	26.183.011	3.567	11.967.963	2.015
5) Rezerv Dilimi İmkânı	1.197.129	163	927.191	156
6) SDR Tahsisatı	11.372.379	1.549	8.808.044	1.483
7) Vergi Yükümlülüğü	-	-	-	-
8) Karşılıklar	-	-	-	-
9) Sermaye ve İhtiyat Akçesi	-	-	-	-
10) Değerleme Hesabı	-	-	-	-
11) Dönem Kârı	-	-	-	-
12) Diğer Pasifler	28.208.588	3.843	1.852.978	312
Toplam Döviz Yükümlülükleri	685.584.427	93.398	428.992.490	72.219
Yabancı Para Bilanço Pozisyonu	142.754.364	19.446	312.553.290	52.616

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(7) Aktifte yer alan menkul ve gayrimenkullerin defter değerleri, ayrılan amortisman ve toplam sigorta tutarları:

	31 Aralık 2020				31 Aralık 2019			
	Defter Değeri	Birikmiş Amortisman	Net Defter Değeri	Sigorta Tutarı (*)	Defter Değeri	Birikmiş Amortisman	Net Defter Değeri	Sigorta Tutarı (*)
Menkuller	561.072	351.166	209.906	7.942	491.952	273.338	218.614	284.524
Gayrimenkuller	916.630	184.013	732.617	375.771	576.093	173.487	402.606	333.588
	1.477.702	535.179	942.523	383.713	1.068.045	446.825	621.220	618.112

(*) Sigortaya tabi değer tutarını ifade etmektedir.

(8) Belli bir öneme sahip olan, ancak tutarları tahmin edilemeyen şarta bağlı zararlara ve kazançlara ait bilgiler:

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, Banka aleyhine açılmış ve halen devam etmekte olan davaların toplam tutarı 11.118 TL ve 102.678 (tam tutar) Avro'dan (31 Aralık 2019: 10.500 TL, 703.582 (tam tutar) ABD Doları ve 114.650 (tam tutar) Avro) oluşmaktadır. Söz konusu davalar için hukuk müşavirlerinin görüşleri çerçevesinde ilişikteki finansal tablolarda herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

(9) Bilançoyu önemli ölçüde etkileyen ya da bilançonun açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli olan diğer hususlar:

Değerleme Hesabı

Bilançoda yer alan "Değerleme Hesabı", 1 numaralı "Banka ve Mali Bünye ile İlgili Genel Dipnot ve Açıklamalar" bölümünün "A. Cari Döneme İlişkin Dipnot ve Açıklamalar" bendinin 2-ii-b no'lu fıkrasında detaylı olarak açıklandığı üzere bilanço tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş değerleme farklarını yansıtmaktadır. Dönem içerisinde gerçekleşen değerleme farkları ise kar veya zarar tablosuna intikal ettirilmiştir.

B. Diğer dipnot ve açıklamalar

(1) Banka'nın faaliyetlerine ilişkin olarak bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan mali bünyeyi ve/veya faaliyetleri önemli ölçüde etkileyen ve bu nedenle açıklamayı gerektiren hususlara ilişkin bilgiler:

Banka Genel Kurulu'nun 2021 yılı Mart ayı içerisinde yapılacak olağan Genel Kurul toplantısında, 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 60. maddesi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 6355 sayılı Kanunla değişik 64. maddesi hükümleri dikkate alınarak, Banka'nın 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan 43.042.567 TL tutarındaki 2020 yılı baz karından, TCMB Kanunu'nun 60. maddesinin (b), (c) ve (d) fıkralarında belirtilen yüzdeler baz alınarak hesaplanan tutarın düşülmesinden sonra kalan tutarın Hazine'ye devredilmesi konusu karara bağlanacaktır.

(2) Banka'nın yurt dışı şubelerine ilişkin bilgiler:

Banka'nın yurt dışı şubesi bulunmamakta olup, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'nın Frankfurt, Londra, New York, Pekin, Tokyo, Washington, Doha ve Kuala Lumpur'da dış temsilcilikleri bünyesinde ekonomi müşavirlikleri ve ataşelikler bulunmaktadır.

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

I. BANKA VE MALİ BÜNYE İLE İLGİLİ GENEL DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)**C. Finansal tabloları denetleyen Bağımsız Denetim Kuruluşu**

31 Aralık 2020 tarihli finansal tablolar Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi ("A member firm of Ernst & Young Global Limited") tarafından denetlenmiştir. Bağımsız denetim görüşü finansal tablolar ile finansal tablolara ilişkin notların başında yer almaktadır.

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**(1) Altın**

TCMB Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince Banka, ülke altın ve döviz rezervlerini para politikası hedefleri ve uygulamaları çerçevesinde yönetmektedir. Bu amaçla Banka, sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak belirleyeceği usul ve esaslara göre yurt içi ve yurt dışı piyasalarda vadeli ya da vadesiz altın, döviz, menkul kıymet, türev ürün alım satım, borçlanma ve borç verme işlemlerini de içeren tüm bankacılık faaliyetlerinde bulunabilir.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Banka'nın uluslararası standartta olan 716.334.553 (31 Aralık 2019: 553.193.013) safi gram, uluslararası standartta olmayan 2.832.327 safi gram altın mevcudu bulunmaktadır. Uluslararası standartta olmayan altın mevcudunun tamamı Banka'nın İdare Merkezi'nde saklanmaktadır ve 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla tamamı Banka'ya aittir (31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Uluslararası standartta olmayan altın mevcudunun tamamı Banka'nın İdare Merkezi'nde saklanmaktadır ve tamamı Banka'ya aittir).

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla altın mevcudu, Londra piyasasında saat 10.30'da oluşan birinci seans altın fiyatı (2019: Londra piyasasında saat 10.30'da oluşan birinci seans altın fiyatı), ve bir ons altının 31,1035 grama eşit olduğu esas alınarak değerlemeye tabi tutulmuştur.

Altın	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Safi Gram	Tutar	Safi Gram	Tutar
Uluslararası Standartta Olan Altın	716.334.553	319.703.047	553.193.013	160.904.576
TCMB malı altın	458.189.589	204.491.891	411.815.077	119.782.659
BOE nezdinde	45.551.642	20.329.883	5.939.152	1.727.492
TCMB nezdinde	34.015.936	15.181.452	34.015.937	9.894.050
BİST nezdinde	378.622.011	168.980.556	371.859.988	108.161.117
Bankalar zorunlu karşılık altını	172.181.552	76.845.333	140.681.436	40.919.329
BOE nezdindeki altın	53.914.217	24.062.136	42.959.521	12.495.428
BİST nezdindeki altın	118.267.335	52.783.197	97.721.915	28.423.901
Teminat olarak verilen altınlar	22.425.310	10.008.508	696.500	202.588
BİST nezdindeki	22.425.310	10.008.508	696.500	202.588
Bankalar Serbest Altın Deposu	3.578.020	1.596.885	-	-
BİST nezdinde	3.578.020	1.596.885	-	-
Hazine malı altın	59.960.082	26.760.430	-	-
BİST nezdinde	59.960.082	26.760.430	-	-
Uluslararası Standartta Olmayan Altın	2.832.327	1.264.079	2.832.327	823.825
TCMB	2.832.327	1.264.079	2.832.327	823.825
TCMB nezdinde	2.832.327	1.264.079	2.832.327	823.825

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(2) Yurt Dışı Bankalar

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Bin TL	Milyon ABD Doları	Bin TL	Milyon ABD Doları
Menkul kıymet portföyü	65.180.637	8.880	200.924.502	33.825
Mevduat	56.344.226	7.676	82.011.234	13.806
Diğer	222.479.106	30.308	160.375.796	26.998
~ Vadesiz mevduat	212.105.600	28.895	152.437.298	25.662
~ SDR holding hesabı	10.371.679	1.413	7.935.977	1.336
~ Diğer	1.827	-	2.521	-
Toplam	344.003.969	46.864	443.311.532	74.629

Yurt Dışı Bankalar Hesabı, Banka'nın yurt dışındaki bankalar nezdindeki cari hesapları ile rezerv amaçlı tutulan menkul kıymetler portföyünden oluşmaktadır. Menkul kıymetler portföyü, yabancı ülke devlet tahvilleri ve hazine bonolarını içermekte olup, yurt dışı bankalar nezdinde saklamada bulunmaktadır.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, rezerv amaçlı tutulan menkul kıymetler portföyünün tutarı 65.180.637 TL (31 Aralık 2019: 200.924.502 TL) olup, işlem gördükleri uluslararası piyasalarda bilanço tarihinde oluşan fiyatlarla değerlendirilerek muhasebeleştirilmektedir.

(3) Menkul Kıymetler ve Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar

(a) Menkul Kıymetler hesabına ilişkin bilgiler

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla menkul kıymetler hesabı altında 89.499.890 TL tutarında kesin alım yoluyla edinilen menkul kıymet bulunmaktadır. (31 Aralık 2019 itibarıyla 19.407.464 TL tutarında kesin alım yoluyla edinilen menkul kıymet bulunmaktadır.)

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla menkul kıymetlerin yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020			
	Elde Etme Maliyeti	Reeskontu (net)	Bilanço Değeri	Borsa Rayıcı
Geri Satım Vaadi ile Alınan:				
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri				
1. Sabit Getirili	-	-	-	-
2. Enflasyona Endeksli	-	-	-	-
3. Dövizde Endeksli	-	-	-	-
4. Dövizli Natık	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-
Kesin Alım:				
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri				
1. Sabit Getirili	86.434.362	3.065.528	89.499.890	89.499.890
2. Enflasyona Endeksli	-	-	-	-
3. Dövizde Endeksli	-	-	-	-
4. Dövizli Natık	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-
TOPLAM	86.434.362	3.065.528	89.499.890	89.499.890

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(3) Menkul Kıymetler ve Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar (devamı)

(a) Menkul Kıymetler hesabına ilişkin bilgiler (devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla menkul kıymetlerin yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019			
	Elde Etme Maliyeti	Reeskontu (net)	Bilanço Değeri	Borsa Rayıcı
<u>Geri Satım Vaadi ile Alınan:</u>				
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri				
1. Sabit Getirili	-	-	-	-
2. Enflasyona Endeksli	-	-	-	-
3. Döviz Endeksli	-	-	-	-
4. Dövizli Natık	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-
<u>Kesin Alım:</u>				
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri				
1. Sabit Getirili	17.087.584	2.319.880	19.407.464	19.407.464
2. Enflasyona Endeksli	-	-	-	-
3. Döviz Endeksli	-	-	-	-
4. Dövizli Natık	-	-	-	-
5. Değişken Faizli	-	-	-	-
TOPLAM	17.087.584	2.319.880	19.407.464	19.407.464

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla kesin alım yoluyla edinilen TL cinsinden menkul kıymetlerin nominal değeri 79.949.000 TL'dir. (31 Aralık 2019: 19.374.000 TL)

(b) Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar hesabına ilişkin bilgiler

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla nazım hesaplarda takip edilen geri satım vaadi ile alınan menkul kıymetlerin yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2020	
	Nominal	Borsa rayıcı
<u>Geri Satım Vaadi ile Alınan:</u>		
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri		
1. Sabit Getirili	76.165.412	100.209.053
2. Enflasyona Endeksli	-	-
3. Döviz Endeksli	-	-
4. Dövizli Natık	-	-
5. Değişken Faizli	-	-
TOPLAM	76.165.412	100.209.053

	31 Aralık 2019	
	Nominal	Borsa rayıcı
<u>Geri Satım Vaadi ile Alınan:</u>		
Hazine Bonoları ve Devlet Borçlanma Tahvilleri		
1. Sabit Getirili	8.177.300	11.592.471
2. Enflasyona Endeksli	-	-
3. Döviz Endeksli	-	-
4. Dövizli Natık	-	-
5. Değişken Faizli	-	-
TOPLAM	8.177.300	11.592.471

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(3) Menkul Kıymetler ve Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar (devamı)

(b) Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar ve Borçlar hesabına ilişkin bilgiler (devamı)

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bilançonun aktifinde yer alan Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar – Açık Piyasa İşlemlerinde takip edilen geri satım vaadi ile alım işlemlerinden alacaklar 99.343.998 TL tutarındaki işlem maliyeti ve gelir reeskontu toplamından oluşmaktadır. (31 Aralık 2019: 11.527.206 TL). 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla geri satım vaadi ile alım işlemlerinden gelir reeskontu olan 138.005 TL (31 Aralık 2019: 4.872 TL) Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar – Açık Piyasa İşlemlerinde takip edilmektedir.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Banka'nın taraf olarak piyasalara verdiği gelir reeskontu dahil 190.701.956 TL tutarındaki Bankalararası Para Piyasası işlemleri, aktif hesaplarda Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar – Bankalararası Para Piyasası İşlemleri olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2019: 3.170.970 TL). Söz konusu hesapla ilgili olarak hesaplanan 320.949 TL (31 Aralık 2019: 4.303 TL) tutarındaki faiz gelir reeskontu yine aynı hesap altında kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bilançonun pasifinde yer alan Para Politikası İşlemlerinden Borçlar-Açık Piyasa İşlemlerinde takip edilen geri alım vaadi ile satım işlemlerinden borçlar 11.095 TL tutarındaki işlem maliyeti ve gider reeskontu toplamından oluşmaktadır (31 Aralık 2019: 475.137 TL). 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla geri alım vaadiyle satım işlemlerinden gider reeskontu olan 5 TL Para Politikası İşlemlerinden Borçlar-Açık Piyasa İşlemlerinde takip edilmektedir (31 Aralık 2019: 137 TL).

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Banka'nın taraf olarak piyasalardan aldığı gider reeskontu dahil 12.996.690 TL tutarındaki Bankalararası Para Piyasası İşlemleri, pasif hesaplarda Para Politikası İşlemlerinden Borçlar- Bankalararası Para Piyasası İşlemleri olarak muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2019: 4.293.651 TL). Söz konusu hesapla ilgili olarak hesaplanan 5.590 TL (31 Aralık 2019: 1.252 TL) tutarındaki faiz gider reeskontu yine aynı hesap altında kayıtlara alınmıştır.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla TL depoları karşılığı döviz depoları işlemlerine ilişkin bakiye bulunmamaktadır. (31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır).

(4) Yurt İçi Bankalar

Yurt içi bankalar kaleminde TCMB taraflı döviz depo işlemleri, karşılardan döviz depo işlemleri ve TL depoları karşılığı döviz depo işlemleri gösterilmekte olup, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bu işlemlere ilişkin bakiye bulunmamaktadır (31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır).

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(5) Krediler

(a) İç krediler hesabına ilişkin bilgiler:

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla iç krediler hesabı bankalara kullandırılan 137.639.820 TL (31 Aralık 2019: 102.586.379 TL) tutarındaki reeskont kredilerinden ve 781.621 TL (31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır) tutarındaki diğer kredilerden oluşmaktadır.

(b) Banka ortaklarına ve mensuplarına verilen her çeşit avans veya kredinin bakiyesi ve açıklamaları:

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bulunmamaktadır (31 Aralık 2019: Bulunmamaktadır).

(c) Dış Krediler hesabına ilişkin bilgiler:

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 66.515 TL tutarındaki (2019: 53.827 TL) dış krediler, diğer ülke merkez bankaları ile yapılan ikili anlaşmalar gereği, ticari işlemlerin takibi için Banka nezdinde açılan hesapların krediye dönüşmesi sonucu oluşan alacaklardır.

(d) Takipteki alacaklar hesabına ilişkin bilgiler (net):

Takipteki alacaklar, Irak ile olan ticari ilişkilerden kaynaklanan alacaklar ile Körfez krizi nedeniyle Irak'tan tahsil edilemeyen alacaklardan kaynaklanmaktadır. Bakiyenin tamamı için karşılık ayrılarak aktifte takipteki alacaklar hesabında izlenmektedir.

Takipteki alacaklar ve karşılıklar hesabının dönem içindeki hareketleri:

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Bin TL	Bin ABD Doları	Bin TL	Bin ABD Doları
Önceki Dönem Sonu Bakiyesi	9.293.902	1.564.577	8.188.811	1.556.542
- Dönem İçinde İntikal (+) (*)	57.113	8.102	45.682	8.035
- Diğer Takip. Alacak Hesaplarından Giriş (+)	-	-	-	-
- Diğer Takip. Alacak Hesaplarından Çıkış (-)	-	-	-	-
- Dönem İçinde Tahsilat (-)	-	-	-	-
- Aktiften Silinen (-)	-	-	-	-
- Kur Farkı	2.193.234	-	1.059.409	-
Dönem Sonu Bakiyesi	11.544.249	1.572.679	9.293.902	1.564.577
- Aktifte Ayrılan Özel Karşılık (-)	(11.544.249)	(1.572.679)	(9.293.902)	(1.564.577)
Karşılık Sonrası Bakiye	-	-	-	-

(*) 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 57.113 TL (31 Aralık 2019: 45.682 TL) tutarındaki dönem içinde intikal takipteki alacaklara ilişkin faiz tahakkuklarını ifade etmektedir.

Takipteki kredilere ilişkin yabancı para alacaklar günlük olarak değerlendirilmekte ve değerlendirme sonucu oluşan kur farkları, TCMB Kanunu'nun 61. maddesi uyarınca gerçekleşmemiş gelir veya giderler olarak kabul edilerek geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Söz konusu alacaklara ilişkin kur farkları da dahil olmak üzere ayrılan karşılıklar, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ("VUK") ve TCMB Kanunu'nun 59. Maddesi kapsamında kâr-zarar hesapları içinde izlenmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(6) İştirakler

31 Aralık 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla Banka'nın iştiraklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Unvanı	Pay Oran (%)	31 Aralık 2020 Elde Etme Maliyeti	31 Aralık 2019 Elde Etme Maliyeti	31 Aralık 2020 Defter Değeri	31 Aralık 2019 Defter Değeri
Bank for International Settlements (BIS) (*) (**)	1,41	(*)10.000.000	(*)10.000.000	2.423.038	1.700.705
International Islamic Liquidity Management Corporation (IILM)	13,33	10.000.000	10.000.000	73.405	59.402
S.W.I.F.T.	0,007	45.640	43.120	411	287
Bankalararası Kart Merkezi (BKM)	51,01	90.543	-	90.543	
Toplam İştirakler				2.587.397	1.760.394

(*) Banka'nın BIS'deki iştiraki toplam 8.000 hisse karşılığı olan, ödenmiş 10.000.000 SDR, ödenmemiş 30.000.000 SDR'dir.

(**) Gerçeğe uygun değeri Banka'nın net varlıklar üzerindeki hakkının %70'i olarak hesaplanmıştır.

Banka, gerçeğe uygun değerini tespit edebildiği BIS ve SWIFT'teki yatırımlarını finansal tablolarda gerçeğe uygun değeri ile göstermekte, IILM yatırımı ise bilanço tarihi itibarıyla yabancı para değerlemesine tabi tutulmuş maliyet bedelini gerçeğe uygun değer olarak kabul etmektedir. Cari yılda iştiraklerde meydana gelen 736.460 TL tutarındaki değer artışının, 38.063 TL tutarındaki yabancı para değerlemesinden kaynaklanan kısmı pasif hesaplar içerisindeki "Değerleme Hesabı'nda" ve geri kalan 698.397 TL ise 26.827 TL tutarındaki ertelenmiş vergi etkisi düşüldükten sonra 671.570 TL olarak "Diğer Pasifler" altındaki "İştirak Değer Artış Farkı'nda" muhasebeleştirilmiştir. (Bkz. Not II. 16)

Banka, Ayrıca, 90.543 TL tutarı BKM'nin iktisap edilişi dolayısıyla aktif hesaplar içerisinde "İştirakler" hesabında muhasebeleştirilmiştir.

İştirakler Hareket Tablosu	2020	2019
Açılış bakiyesi (1 Ocak)	1.760.394	1.468.827
Yıl içinde iktisap edilenler	90.543	-
Yıl içindeki gerçeğe uygun değer değişiklikleri	698.397	275.739
Yıl içindeki yabancı para değerlendirme etkisi	38.063	15.828
Kapanış Bakiyesi (31 Aralık)	2.587.397	1.760.394

Banka, 3 Mart 2020 tarih ve 10857/20456 sayılı Banka Meclisi kararına istinaden, 30 Nisan 2020 tarihinde BKM'nin %51,01 oranındaki payını 90.543 TL ödeyerek iktisap etmiştir

2020 yılı içerisinde iştiraklerden elde edilen temettü payı bulunmamaktadır (2019: 14.429 TL).

(7) Duran Varlıklar

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla gayrimenkullerin brüt tutarı 916.630 TL (31 Aralık 2019: 576.093 TL), birikmiş amortismanları 184.013 TL (31 Aralık 2019: 173.487 TL); menkullerin brüt tutarı 561.072 TL (31 Aralık 2019: 491.952 TL), birikmiş amortismanları ise 351.166 TL'dir (31 Aralık 2019: 273.338 TL).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

31 Aralık 2020 ve 2019 yıllarına ait duran varlıklar hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
1 Ocak 2020 net bilanço değeri	402.606	180.227	38.387	621.220
Alımlar	368.478	59.718	15.701	443.897
Elden çıkarılanlar (net) (*)	(26.506)	(808)	-	(27.314)
Dönem içi amortisman	(11.961)	(46.494)	(36.825)	(95.280)
31 Aralık 2020 net bilanço değeri	732.617	192.643	17.263	942.523

	Gayrimenkul	Demirbaş	Yazılım	Toplam
1 Ocak 2019 net bilanço değeri	377.085	137.062	27.832	541.979
Alımlar	42.176	90.329	21.188	153.693
Elden çıkarılanlar (net) (*)	(8.921)	(272)	-	(9.193)
Dönem içi amortisman	(7.734)	(46.892)	(10.633)	(65.259)
31 Aralık 2019 net bilanço değeri	402.606	180.227	38.387	621.220

(*) Elden çıkarılanlar, amortismanı düşülmüş değeriyle gösterilmiştir.

(8) Diğer Aktifler

Diğer aktifler - Diğer hesabının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek geçici vergi	3.826.277	6.074.106
Kurumlar vergisinden mahsup edilecek gelir vergisi stopajı	1.037.504	79.200
İnşa halindeki banka bina giderleri	955.752	1.105.552
Banknot matbaası hammadde ve yarı mamulleri	122.580	83.030
Koleksiyon banknotlar deposu	4.179	3.794
Banknot matbaası akreditif bedelleri	3.376	23.140
Sair malzeme ve diğer depolar	519	5.325
İleri valörlü döviz satışından alacaklar	-	2.097.169
Madalyonlar deposu	112	112
Diğer	17.198.152	94.291
Toplam	23.148.451	9.565.719

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(8) Diğer Aktifler (Devamı)

Diğer aktifler – Gelir tahakkukları hesabının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Hazine'den tahsil edilecek masraf ve komisyonlar (*)	62.262	47.236
EFT mesaj ücretleri gelir tahakkukları	38.676	27.522
Diğer	1.802	11.359
Toplam Faiz ve Gelir Reeskont ve Tahakkukları	102.740	86.117

(*) 4 Ekim 2011 tarihli ve 9525/19124 sayılı Banka Meclisi kararı ile Tarifeler Yönetmeliği değiştirilerek Hazine, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile yapılacak işlemlerden 12 Ekim 2011 tarihinden itibaren komisyon, ücret ve masraf tahsil edilmektedir.

(9) Tedavüldeki Banknotlar

Banka, TCMB Kanunu'nun 1. maddesi uyarınca Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahiptir. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Banka'nın ihraç ettiği banknot tutar 188.369.447 TL'dir (31 Aralık 2019: 153.362.376 TL).

Tedavüldeki banknotlar hareket tablosu	2020	2019
1 Ocak bakiyesi	153.362.376	132.261.722
Tedavüle giren banknotlar	70.309.456	62.303.351
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	(35.129.389)	(41.202.697)
Zaman aşımı uğrayan banknotlar	(172.996)	-
31 Aralık Bakiyesi	188.369.447	153.362.376

(10) Rezerv Dilimi İmkânı

Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu (IMF) üyeliğinden doğan mali ilişkiler çerçevesinde ülke kotası, 18 Şubat 2016 tarihi itibarıyla, 3.202.800.000 SDR tutarında artırılarak 4.658.600.000 SDR olmuştur.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla IMF nezdinde bulunan 4.658.600.000 SDR tutarındaki kotanın peşin ödenen kısmını oluşturan 112.775.000 SDR tutarındaki rezerv dilimi pozisyonu aktifte Rezerv Dilimi Pozisyonu hesabına; pasifte ise Rezerv Dilimi İmkânı hesabına kaydedilmiştir. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla söz konusu hesabın bakiyesi 1.197.129 TL'dir (31 Aralık 2019: 927.191 TL).

IMF ile yapılmış olan protokole istinaden Türkiye'ye tahsis edilen ve Hazine tarafından kullanılmış olan 112.307.000 SDR (31 Aralık 2019:112.307.000 SDR) Banka aktifinde "SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü", pasifinde ise "SDR Tahsisatı" olarak kayıtlara yansıtılmaktadır. Buna ilave olarak, 2009 yılı içerisinde 28 Ağustos 2009 ve 9 Eylül 2009 tarihlerinde sırasıyla Genel SDR tahsisatı olarak 883.122.365 SDR, Özel SDR tahsisatı olarak ise 75.900.364 SDR IMF tarafından Banka aracılığı ile Hazine'ye kullandırılmış ve yine belirtilen şekilde kayıtlara yansıtılmıştır. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla söz konusu hesabın bakiyesi 11.372.379 TL'dir (31 Aralık 2019: 8.808.044 TL).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(11) Mevduat

Mevduat hesapları, Hazine, kamu kuruluşları, bankacılık sektörü, işçi dövizleri hesapları, uluslararası kuruluşlar mevduatı ve fonlardan oluşmaktadır.

Kamu Sektörü ve Bankacılık Sektörü Mevduatı

TCMB Kanunu'nun 41. maddesine istinaden Banka, Hazine haricindeki kamu sektörü mevduatına faiz ödememektedir. 1211 sayılı TCMB Kanunu'nun 13 Şubat 2011 tarih ve 6111 sayılı Kanun ile değişik 41. maddesinde Hazine'ye ait Banka nezdinde bulunan tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esasların Banka ile Hazine tarafından müştereken tespit olunacağı hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede Hazine ile Banka arasında "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Nezdinde Tutulan T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na Ait Mevduat Hesaplarının Nemalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı protokol 12 Ekim 2011 tarihi itibarıyla imzalanmış ve Hazine'nin Banka nezdindeki hesaplarına faiz ödenmeye başlanmıştır. Hazine mevduatı dışında kalan kamu sektörü mevduatı vadesizdir.

Bankacılık sektörünün mevduatı ise ihbarlı yatırılan döviz mevduatları ve vadesiz TL mevduatları ile zorunlu karşılıklardan oluşmaktadır. 3 Kasım 2014 tarihinden itibaren Türk Lirası zorunlu karşılıklara faiz ödemesi yapılmaktadır. Ayrıca 5 Mayıs 2015 tarihinden itibaren yabancı para zorunlu karşılıklara da faiz ödenmesine başlanmış ancak 19 Eylül 2019 tarihinde yabancı para zorunlu karşılıklara verilen faiz ödemesi kaldırılmıştır.

Bununla birlikte, 24 Ocak 2020 - 27 Kasım 2020 tarihleri arasında yabancı para zorunlu karşılıklar üzerinden komisyon alınmıştır.

İşçi Dövizleri Hesapları

İşçi Dövizleri Hesapları, yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının döviz mevduatlarından oluşmakta olup, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla tutarı 2.574.406 TL'dir (31 Aralık 2019: 2.137.782 TL).

İşçi Dövizleri Hesapları'nın vadesi 3 yıldır. İşçi Dövizleri Hesapları tasfiye sürecinde olduğundan yeni hesap açılmamaktadır. 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren vadesi dolan hesapların vadesi yenilenmemekte, söz konusu hesaplar tahakkuk ettirilen faizleriyle birlikte, sıfır faizli vadesiz hesap olarak takip edilmektedir.

İşçi Dövizleri Hesapları'nın döviz cinsine göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

Döviz Cinsi	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Döviz Bakiyesi (000)	Bin TL Karşılığı	Döviz Bakiyesi (000)	Bin TL Karşılığı
Avro	271.848	2.448.776	303.910	2.021.186
ABD Doları	11.409	83.745	14.149	84.047
İsviçre Frangı	4.787	39.658	5.056	30.808
Diğer	229	2.227	229	1.741
Toplam		2.574.406		2.137.782

**31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(11) Mevduat (devamı)

Uluslararası Kuruluşlar Mevduatı

Uluslararası Kuruluşlar mevduatı, başlıca IMF’nin Banka’ya transfer ettiği özel çekme hakları (“SDR”) cinsinden olan tutarın bin TL karşılığıdır. Banka, IMF ile Türkiye’nin ilişkilerini sürdürmek amacıyla depozitor kuruluş olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, minimum kota tutarı olarak tutulan SDR tutarının karşılığı olan 111.158 TL (31 Aralık 2019: 95.763 TL) IMF’nin mevduat hesabı altında yer almaktadır. Buna ek olarak, 36 TL tutarındaki bakiye üye ülkenin para birimi cinsinden ve üye ülke sınırları içinde gerçekleşen IMF idari harcamaları ve IMF’nin yayın satış gelirleri gibi gelirlerinin takibi için kullanılmaktadır (31 Aralık 2019: 28 TL). Ayrıca 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla Banka nezdinde 42.302 TL tutarında Afrika Kalkınma Bankası’na (AfKB) ilişkin mevduat bulunmaktadır (31 Aralık 2019: 32.346 TL).

Fonlar

Fonlar, Cumhurbaşkanlığı’na bağlı çeşitli fonların vadesiz mevduat bakiyelerinden oluşmakta ve bu hesaplara faiz ödenmemektedir.

(12) Sermaye ve İhtiyat Akçesi

Banka’nın nominal sermayesi, TCMB Kanunu’nun 5. maddesi uyarınca 25.000 (tam) TL olup, her biri 10 Kr.’lik 250.000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye Hükümet’in tasvibiyle artırılabilir. Hisse senetleri A, B, C ve D sınıflarına ayrılmıştır. A sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine’ye ait olup, A sınıfı hisse senetleri sermayenin %51’inden aşağı düşemez.

Banka’nın sermayesinin 31 Aralık 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla gösterimi:

	<u>31 Aralık 2020</u>	<u>31 Aralık 2019</u>
Nominal sermaye	25	25
Sermaye enflasyon düzeltme farkı	46.209	46.209
Toplam sermaye	46.234	46.234

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(12) Sermaye ve İhtiyat Akçesi (devamı)

Banka'nın hissedarlarının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2020		31 Aralık 2019	
	Hisse Tutarı TL (*)	Hisse Oranı %	Hisse Tutarı TL (*)	Hisse Oranı %
Hazine	13.780	55	13.780	55
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	4.806	19	4.806	19
Mervak İç ve Dış Ticaret A.Ş.	1.280	5	1.280	5
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	621	2	621	2
Türkiye İş Bankası A.Ş.	582	2	582	2
T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu	422	2	422	2
Türkiye Kızılay Derneği	301	1	301	1
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	277	1	277	1
Diğer	2.931	12	2.931	12
Toplam nominal sermaye	25.000	100	25.000	100

(*) Hisse tutarları tam TL olarak ifade edilmiştir.

Banka'nın yıllık safi kârının %6'sı hissedar ilk kâr hissesi olarak hissedarlara, kalan miktarın %5'i iki aylık maaş tutarını geçmemek şartıyla çalışanlara ve %10'u ihtiyat akçesine aktarılır. Hisse senetlerinin nominal tutarı üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kar hissesi dağıtıldıktan sonra kalan tutar Hazine'ye aktarılır.

20 Ocak 2020 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Olağanüstü Genel Kurul toplantısında kâr payı avansı ödenmesine karar verilmiş ve ilgili mevzuat çerçevesinde 35.198.589 TL kar payı avans tutarı ve 2018 yılı kârından ayrılan ihtiyat akçesinin tamamı 5.349.978 TL hissedarlara dağıtılmıştır.

2020 yılında yapılan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Olağan Genel Kurul toplantısını müteakip dağıtılan kâr payı avansı mahsup edildikten sonra kalan 3.910.954 TL temettü hissedarlara dağıtılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(13) Karşılıklar

Emekli İkramesi ve Kıdem Tazminatı Karşılığı

Banka, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 186.463 TL (31 Aralık 2019: 209.545 TL) tutarındaki toplam emekli ikramiyesi ve kıdem tazminatı yükümlülüğünün tamamına karşılık ayırmış ve bu karşılığı karşılıklar hesabına yansıtmıştır.

Kıdem tazminatının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
1 Ocak bakiyesi	209.545	173.605
Faiz ve hizmet maliyeti	35.103	40.896
Yıl içinde yapılan ödemeler	(58.185)	(4.956)
31 Aralık bakiyesi	186.463	209.545

Transfer Sigortası Karşılığı

Banka, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 243.056 TL (31 Aralık 2019: 243.056 TL) tutarında banknot, efektif ve altın gibi kıymetlerin transfer sigortası için karşılık hesaplamış ve bu tutarı karşılıklar hesabına yansıtmıştır.

(14) Vergi Yükümlülüğü

Kurumlar Vergisi

	<u>31 Aralık 2020</u>	<u>31 Aralık 2019</u>
Ödenecek kurumlar vergisi	8.530.907	11.051.921
Diğer vergiler (*)	475.400	691.973
Vergi yükümlülüğü – net	9.006.307	11.743.894

(*) Gelir vergisi, banka sigorta muamele vergisi, damga vergisi ve katma değer vergisinden oluşmaktadır.

Banka, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Banka’nın cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2020 yılında uygulanan yasal vergi oranı %22’dir (2019: %22).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(14) Vergi Yükümlülüğü (Devamı)

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2020 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22’dir (2019: %22). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kârdan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan kârlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

2020 ve 2019 yıllarına ait vergi gideri aşağıda özetlenmiştir:

	<u>1 Ocak –</u> <u>31 Aralık 2020</u>	<u>1 Ocak –</u> <u>31 Aralık 2019</u>
- Kurumlar vergisi (gideri)	(8.530.907)	(11.051.921)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(7.693)	3.710
Vergi gideri	(8.538.600)	(11.048.211)

Ertelenmiş Vergi

31 Aralık 2020 itibarıyla uygulanan ertelenmiş vergi oranı %20’dir (2019: %22).

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve hesaplanan Ertelenmiş Vergi Varlıkları/(Yükümlülüklerinin) detayı aşağıda sunulmuştur:

	<u>Toplam geçici</u> <u>farklar</u> <u>31 Aralık 2020</u>	<u>Ertelenmiş vergi</u> <u>varlıkları/</u> <u>(yükümlülükleri)</u> <u>31 Aralık 2020</u>
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	186.463	37.293
Duran varlıklar amortisman düzeltmesi	10.496	2.099
İştirakler gerçeğe uygun değer artışı	(2.316.886)	(115.844)
Net Varlık / (Yükümlülük)		(76.452)

	<u>Toplam geçici</u> <u>farklar</u> <u>31 Aralık 2019</u>	<u>Ertelenmiş vergi</u> <u>varlıkları/</u> <u>(yükümlülükleri)</u> <u>31 Aralık 2019</u>
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	209.545	46.100
Duran varlıklar amortisman düzeltmesi	4.481	986
İştirakler gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı)	(1.618.490)	(89.017)
Net Varlık / (Yükümlülük)		(41.931)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(14) Vergi Yükümlülüğü (devamı)

2020 ve 2019 tarihlerindeki ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2020	2019
1 Ocak bakiyesi	(41.931)	(30.474)
Kâr veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi, net	(7.693)	3.710
Diğer pasifler ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi (*)	(26.828)	(15.167)
31 Aralık bakiyesi	(76.452)	(41.931)

(*) Diğer pasifler altında gösterilen iştirakler gerçeğe uygun değer artış/(azalışı) ve aktüeryal kazanç ile ilişkilendirilmiştir.

Vergi giderinin mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	%	2020	%	2019
Vergi öncesi kâr		43.036.532		55.781.018
Kurumlar vergisi oranı üzerinden hesaplanan teorik karşılık	22	9.468.037	22	12.271.824
Vergiye tabi olmayan gelir	(2,3)	(971.911)	(2,1)	(1.232.240)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	-	33.484	-	16.560
Diğer	-	8.990	-	(7.933)
Vergi gideri/(geliri)		8.538.600		11.048.211

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(15) Değerleme Hesabı

Bilançoda yer alan “Değerleme Hesabı”. 1 no’lu “Banka ve Mali Bünye ile İlgili Genel Dipnot ve Açıklamalar” bölümünün “A. Cari Döneme İlişkin Dipnot ve Açıklamalar” bendinin 2-ii-a no’lu fıkrasında detaylı olarak açıklandığı üzere bilanço tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş değerleme farklarını yansıtmaktadır. Dönem içerisinde gerçekleşen değerleme farkları ise kar veya zarar tablosuna intikal ettirilmiştir.

(16) Diğer Pasifler

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla, Diğer Pasifler hesabının 26.760.430 TL tutarındaki kısmı Hazine adına BİST’te saklanan uluslararası standartta olan altın mevcuttur (2019: Bulunmamaktadır.).

Diğer pasifler – Diğer dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
İştirakler Değer Artış Fonu	2.201.128	1.529.540
Gelecek yıl valörlü ile yurt dışı transfer işlemleri	1.188.178	367.411
Geçmiş Yıl Kârları/(Zararları)	40.047	17.269
Hesap açma limitinin altında olduğundan bekleyen faizler	28.774	21.288
Vefat sonucu varislere yapılacak ödemeler	19.530	15.389
Lehdarın Müracaatını Bekleyen Paralar	13.828	11.213
Vergi daireleri, icra memurlukları ve mahkeme kararları gereğince Banka'ya yatırılan teminat ve emanetlerden borçlar	6.904	5.555
Gelecek Dönem Likide Edilecek Paralar	3.854	24.970
Kıdem Tazminatı Aktüeryal	2.490	2.490
Hacizli ve tedbirli paralar	303	639
İleri Valörlü Döviz Satışından Borçlar	-	2.084.261
Diğer	41.169	18.590
Toplam	3.546.205	4.098.615

Diğer pasifler – Gider tahakkuklarının dökümü aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
IMF ödemeleri	1.971	11.451
Diğer	172.757	12.939
Toplam Gider Tahakkukları	174.728	24.390

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

II. BİLANÇO VE BİLANÇO DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERE İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (Devamı)

(17) Yurt Dışı Bankalar

31 Aralık 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla yurtdışı bankalar bakiyeleri aşağıdaki gibidir.

	2020		2019	
	TL	Bin ABD Doları Karşılığı	TL	Bin ABD Doları Karşılığı
Yurtdışı bankalar	26.183.011	3.566.925	11.967.963	2.014.741

III. KÂR VE ZARAR TABLOLARINA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(1) Faiz Gelirleri

	1 Ocak – 31 Aralık 2020	1 Ocak – 31 Aralık 2019
Bankalardan Alınan Faizler	19.328.354	12.560.047
Geri Satım Vaadiyle Alım İşlemlerinden Alınan Faizler	9.799.613	6.056.498
Bankalararası Para Piyasası İşlemlerinden Alınan Faizler	8.084.161	7.628.827
TL ve YP Menkul Kıymetlerden Alınan Faizler	8.018.011	3.733.945
Kredilerden Alınan Faizler	959.840	985.519
Toplam	46.189.979	30.964.836

(2) Faiz Giderleri

	1 Ocak – 31 Aralık 2020	1 Ocak – 31 Aralık 2019
Hazine Müsteşarlığı Hesaplarına Verilen Faizler	5.278.071	5.029.131
Bankalara Verilen Faizler	1.885.441	5.871.865
Bankalararası Para Piyasası İşlemlerine Verilen Faizler	492.083	1.011.000
IMF Genel Kaynak Kullanımına Verilen Faizler	13.635	84.214
Toplam	7.669.230	11.996.210

(3) Faiz Dışı Gelirler

	1 Ocak – 31 Aralık 2020	1 Ocak – 31 Aralık 2019
Yabancı Para İşlem Kârları	81.832.779	45.039.038
Diğer Faiz Dışı Gelirler	60.346.507	27.611.924
Temettü Geliri	-	14.429
Toplam	142.179.286	72.665.391

Yabancı Para İşlem Kârları hesabı yıl içinde gerçekleşen döviz ve altın alım-satım işlemleri sonucu oluşan gerçekleşmiş kârları içermektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

III. KÂR VE ZARAR TABLOLARINA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR (devamı)

(4) Faiz Dışı Giderler

	1 Ocak – 31 Aralık 2020	1 Ocak – 31 Aralık 2019
Yabancı Para İşlem Zararları	39.015.216	5.632.188
Menkul Kıymetler Alım-Satım Zararları ve Değer Azalışı	2.161.143	1.126.275
Takipteki Alacak Karşılık Gideri	2.250.348	1.105.091
Ücretler ve Maaşlar	1.231.663	954.076
TL Uzlaşmalı Vadeli Döviz İşlem Zararları	-	32.155
Genel Faaliyet ve Banknot Gideri	500.091	374.177
Sosyal Güvenlik Gideri	128.121	129.205
Amortisman Giderleri	95.158	65.677
Diğer Faiz Dışı Giderler	96.510.569	27.206.515
Toplam	141.892.309	36.625.359

Yabancı Para İşlem Zararları hesabı yıl içinde gerçekleşen döviz ve altın alım-satım işlemleri sonucu oluşan gerçekleşmiş zararları içermektedir.

Takipteki Alacak Karşılık Giderleri hesabı, 2020 yılı içinde takipteki alacaklar için hesaplanan 57.113 TL (2019: 45.682 TL) tutarındaki faiz tahakkuku ile 2020 yılında kur dalgalanması sonucu takipteki alacak bakiyesi üzerinden oluşan 2.193.234 TL tutarındaki kur farkı için ayrılan karşılıktan oluşmaktadır (2019: 1.059.409 TL).

IV. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(1) Dönem başındaki nakit ve nakit benzeri değerler:

	1 Ocak 2020	1 Ocak 2019
Efektif	22.336.578	18.069.286
Madeni Para	122.161	83.670
Yurt Dışı Bankalar/ Mevduat	81.983.084	49.244.446
Yurt Dışı Bankalar/ Cari	160.375.796	185.506.622
PPİ Alacaklar	14.689.000	109.000.001
Yurtiçi Bankalar	-	6.228.564
Nakit ve nakit benzeri değerler	279.506.619	368.132.589

(2) Dönem sonundaki nakit ve nakit benzeri değerler:

	31 Aralık 2020	31 Aralık 2019
Efektif	21.578.916	22.336.578
Madeni Para	60.850	122.161
Yurt Dışı Bankalar/ Mevduat	56.345.440	81.983.084
Yurt Dışı Bankalar/ Cari	222.479.106	160.375.796
PPİ Alacaklar	289.587.000	14.689.000
Nakit ve nakit benzeri değerler	590.051.312	279.506.619

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

V. FİNANSAL TABLO EKİ CETVELLER İLE EK FİNANSAL TABLOLAR

Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre gösterimi

CARİ DÖNEM (31 Aralık 2020)	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
AKTİF								
Altın	232.849.207	86.853.840	-	-	-	-	-	319.703.047
Yabancı Para Banknotlar	21.578.916	-	-	-	-	-	-	21.578.916
Yurt Dışı Bankalar	222.479.106	51.775.864	10.128.151	12.282.469	46.968.732	369.647	-	344.003.969
Rezerv Dilimi Pozisyonu	1.197.129	-	-	-	-	-	-	1.197.129
Menkul Kıymetler	-	-	1.486.431	14.959.929	56.842.519	16.211.011	-	89.499.890
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	-	290.045.954	-	-	-	-	-	290.045.954
Yurt İçi Bankalar	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediler	66.515	6.913.712	16.136.430	81.114.673	33.475.006	-	781.620	138.487.956
İştirakler	-	-	-	-	-	-	2.587.397	2.587.397
SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	11.372.379	-	-	-	-	-	-	11.372.379
Duran Varlıklar (Net)	-	-	-	-	-	-	942.523	942.523
Takipteki Alacaklar (Net)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ertelenmiş Vergi Varlığı	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Aktifler	24.446.931	-	1.797	-	-	-	127.392	24.576.120
Aktif Toplamı	513.990.183	435.589.370	27.752.809	108.357.071	137.286.257	16.580.658	4.438.932	1.243.995.280
PASİF								
Tedavüldeki Banknotlar	188.369.447	-	-	-	-	-	-	188.369.447
Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	-	13.007.785	-	-	-	-	-	13.007.785
Mevduat	119.436.059	734.452.307	-	-	-	-	-	853.888.366
Yurt Dışı Bankalar	26.183.011	-	-	-	-	-	-	26.183.011
Rezerv Dilimi İmkânı	1.197.129	-	-	-	-	-	-	1.197.129
SDR Tahsisatı	11.372.379	-	-	-	-	-	-	11.372.379
Vergi Yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	9.082.759	9.082.759
Karşılıklar	-	-	-	-	-	-	429.519	429.519
Sermaye ve İhtiyat Akçesi	-	-	-	-	-	-	5.956.597	5.956.597
Değerleme Hesabı	-	-	-	-	-	-	69.351.880	69.351.880
Dönem Kârı	-	-	-	-	-	-	34.497.932	34.497.932
Diğer Pasifler	28.932.064	-	-	-	-	-	1.726.412	30.658.476
Pasifler Toplamı	375.490.089	747.460.092	-	-	-	-	121.045.099	1.243.995.280
Net Likidite Pozisyonu	138.500.094	(311.870.722)	27.752.809	108.357.071	137.286.257	16.580.658	(116.606.167)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2020 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOT VE AÇIKLAMALAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

V. FİNANSAL TABLO EKİ CETVELLER İLE EK FİNANSAL TABLOLAR (Devamı)

Aktif ve pasif kalemler ile bazı bilanço dışı yükümlülüklerin kalan vadelerine göre gösterimi

ÖNCEKİ DÖNEM (31 Aralık 2019)	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
AKTİF								
Altın	119.985.247	40.919.329	-	-	-	-	-	160.904.576
Yabancı Para Banknotlar	22.336.578	-	-	-	-	-	-	22.336.578
Yurt Dışı Bankalar	160.375.796	81.320.150	27.777.073	71.412.365	102.046.872	379.276	-	443.311.532
Rezerv Dilimi Pozisyonu	927.191	-	-	-	-	-	-	927.191
Menkul Kıymetler	-	1.415.016	2.082.350	1.911.544	9.649.572	4.348.982	-	19.407.464
Para Politikası İşlemlerinden Alacaklar	-	14.698.176	-	-	-	-	-	14.698.176
Yurt İçi Bankalar	-	-	-	-	-	-	-	-
Krediler	53.827	9.441.864	28.813.536	64.330.979	-	-	-	102.640.206
İştirakler	-	-	-	-	-	-	1.760.394	1.760.394
SDR Tahsisatı Nedeniyle Hazine Yükümlülüğü	8.808.044	-	-	-	-	-	-	8.808.044
Duran Varlıklar (Net)	-	-	-	-	-	-	621.220	621.220
Takipteki Alacaklar (Net)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ertelenmiş Vergi Varlığı	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Aktifler	10.523.199	-	10.317	-	-	-	64.306	10.597.822
Aktif Toplamı	323.009.882	147.794.535	58.683.276	137.654.888	111.696.444	4.728.258	2.445.920	786.013.203
PASİF								
Tedavüldeki Banknotlar	153.362.376	-	-	-	-	-	-	153.362.376
Para Politikası İşlemlerinden Borçlar	-	4.768.788	-	-	-	-	-	4.768.788
Mevduat	235.288.851	253.416.142	-	-	-	-	-	488.704.993
Yurt Dışı Bankalar	7.147.947	4.820.016	-	-	-	-	-	11.967.963
Rezerv Dilimi İmkânı	927.191	-	-	-	-	-	-	927.191
SDR Tahsisatı	8.808.044	-	-	-	-	-	-	8.808.044
Vergi Yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	11.785.826	11.785.826
Karşılıklar	-	-	-	-	-	-	452.601	452.601
Sermaye ve İhtiyat Akçesi	-	-	-	-	-	-	5.557.383	5.557.383
Değerleme Hesabı	-	-	-	-	-	-	50.660.801	50.660.801
Dönem Kârı	-	-	-	-	-	-	44.732.807	44.732.807
Diğer Pasifler	2.573.706	-	-	-	-	-	1.710.724	4.284.430
Pasifler Toplamı	408.108.115	263.004.946	-	-	-	-	114.900.142	786.013.203
Net Likidite Pozisyonu	(85.098.233)	(115.210.411)	58.683.276	137.654.888	111.696.444	4.728.258	(112.454.222)	-